

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

HUKUK BÖLÜMÜ

ESAS NO :1981/6

KARAR NO :1981/16

ÖZET: Karayolunda seyreden idareye ait aracın yaptığı kaza sonucu, araçtaki kişinin ölü mü üzerine mirasçılarının uğradığı zararın tazmini istemini içeren davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacılar : 1- Lütfiye Muran, kendine asaleten, kızı Nilgün'e vekâleten
2- Levent Muran

Vekili : Av. Yaşar Eroğlu

Davalı : Tekel Genel Müdürlüğü

O L A Y : Tekel Genel Müdürlüğü Samsun Yaprak İşletmesi Atölyesi Merkez Müdü-

rü olan davacıların murisi, bölgeyi denetlemeye gelen Gümrük Tekel Bakanı ile görüşmelerde bulunmak üzere idareye ait bir araçla giderken, geçirdiği bir trafik kazası sonucu vefat etmiştir. Kazanın ; araçtaki teknik ve aracı kullanan şoförün kişisel kusuru ve ehli-yetsizliği yüzünden meydana geldiğini; olayda idarenin hizmet kusuru veya objektif sorumluluğu bulunduğunu, ölüm sebebiyle maddi ve manevi zararlara uğranıldığını ileri süren davacılar, Danıştay'da toplam 1.273.000 liranın davalıdan tahsili istemiyle tazminat davası açmışlardır.

Davanın görülmesi sırasında davalı idare vekili, davanın görüm ve çözümünün, 6085 sayılı Yasa'nın 50. maddesi ve Uyuşmazlık Mahkemesi kararlarına göre, Adli Yargı yerine ait olduğunu ileri sürerek görev itirazında bulunmuştur.

Danıştay 12. Dairesi, 9.12.1980 gününde, 1979/1137 sayı ile; idarenin hizmet kusuru nedeniyle doğduğu anlaşılan zararın tazmini istemiyle açılan ~~bu~~ davanın görüm ve çözümüne 521 sayılı Yasa'nın 30. maddesi uyarınca idari yargının (Danıştay) görev alanı içinde bulunduğundan davalının göreve ilişkin itirazını reddetmiştir.

Davalının, 7.1.1981 günü olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemini içeren dilekçesi üzerine, gerekli usul işlemleri yapılarak 6.2.1981 günlü, 1979/1137 sayılı yazı ile; görevsizlik itirazı adli yargı yazarına ileri sürüldüğünden bahisle, konu ile ilgili belgeler, 2247 sayılı Yasa'nın 10/4. maddesi uyarınca Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiş, olumlu görev uyuşmazlığı çıkaran Cumhuriyet Başsavcılığı görev konusunun Mahkememizce incelenmesini isteyip, düşünce yazısına ekli belgeleri Mahkememiz'e göndermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Zekai Özdil, Şerafettin Seyhun, Sıtkı Gökalp, Şerafettin Kaya, Mehmet Karaaslan ve Şahap Erenel'in katılmalarıyla yaptığı, 13.7.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç-İdarî, in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın/Danıştay Başsavcılığı'nın

davada Adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu'nun yazılı düşünce doğrultusundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonragereği görüşülüp düşünüldü:

6085 sayılı Trafik Yasası'nın 1. ve 2. maddelerine göre, kamu idare ve kurumlarına ait ve bu arada kamu hizmetlerine tahsis edilen motorlu taşıtlar, kamu hizmetlerinin yerin getirilmesi sırasında veya görevle ilgili seyirleri halinde daha kara yolları üzerindeki hal ve hareketlerinde Karayolları ^{Trafik} Kanunu hükümlerine bağlıdırlar. Bu tür araçların tümü, kamu görevi ile ilgili olarak kara yollarında seyirleri sırasında da trafik kanunu ve bu kanuna ilişkin tüzük hükümlerinde öngörülen trafik kural ve gereklerine uymak zorundadırlar. Trafik güvenliği ve birliğinin sağlanabilmesi için müteharrrik makina tanımı kapsamına giren ve kamu hizmetlerinde kullanılan araçların karayolları üzerinde ister tek başına, ister konvoy, kol, grup halinde seyretsin trafik kural ve gereklerine aykırı davranışları sonunda meydana getirdikleri zarardan sorumlu tutulmaları konusunda ^{kişilerle kamu tüzel} gerçek kişileri arasında da bir ayırım yapılmaksızın Trafik Kanununun 50. maddesi ile açık bir sorumluluk ilkesi benimsenmiş bulunmaktadır. Başka bir deyimle trafik yasası, kara yollarında trafik yönünden gerçek ve tüzel kişilerle kamu tüzel kişileri arasında bir ayırım ve ayrıcalık gözetmeden aynı kuralın uygulanması ilkesini öngörmüş ve bunları aynı sorumluluk kurallarına bağlı tutmuştur. 6085 sayılı Yasa ve özellikle 50. maddesi karayolları üzerindeki seyir-sefer güvenliğini sağlamak amacı ile trafik olaylarından doğan zararın özelliğini de göz önünde tutarak devleti de kişi gibi eşit şartlarla bu kurallara tabi kalmak suretiyle özel hukuk alanına giren bir durum yaratmıştır. Durum böyle olunca davanın, özel hukuk kurallarını uygulayacak adli yargı yerinde görülmesi gerekir.

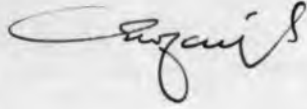
Açıklanan nedenlerle Danıştay 12. Dairesi'nin, davalının görevsizlik itirazının reddine ilişkin 9.12.1980 günlü, 1979/1137 sayılı kararının kaldırılmasına karar verilmiştir.

.../....

SONUC: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiği ne, bu nedenle Danıştay 12. Dairesi'nin 9.12.1980 günlü, 1979/1137 sayılı kararının kaldırılmasına, 13.7.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

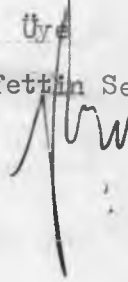
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Şerafettin Seyhun

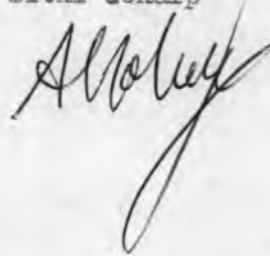
Üye

Zekai Üzdil

Üye

Sitka Gökcalp

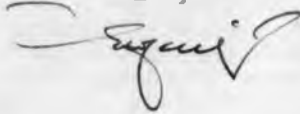
Üye

Şerafettin Kaya

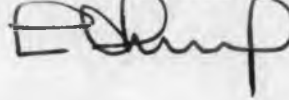
Bu kararın Resmî gazete'de yayımı uygundur.

Başkan

Üye

Şahap Erenel

Üye

Mehmet Karaislan

29

i/ç